

вечерта пратениците уговаряха всички подробности за бунта. И тогава се случи нещо много чудно.

Дядо Брайко поклати глава и се замисли. Всички впериха очи във устата му, затаиха дъхъ.

— Дълго време съм си мислил следъ това — продължи старецътъ — какъ Господъ ни прати поличба, а ние тогава не можахме да я схванемъ.

Върно е, че някои по-стари хора още тогава почнаха да гадаятъ и пророкуватъ зло, но въ она частъ кой ти слушаше такива приказки. Всички бѣхме огнь. Още сжщия частъ бѣхме готови да обявимъ бунта, да тръгнемъ следъ войводата, кждето ни поведе.

— Какво станало? — се обадиха две-три гласчета.

— Така въ разправии, решения, полека-лека взе да се мръква... Облаци запълпаха изъ високитѣ бърда. Стана тъмно, свѣткавици взеха да трѣскагъ все по-наблизо. Забуча грозна буря. И тъкмо въ това време гледаме откъмъ гората се задава... Какво мислите?

Една черна усойница си пълзи право къмъ насъ на поляната.

Както се бѣше запжтила, каточели отиваше къмъ Ненко, пратеника отъ Балдово. Всички изтрѣпнахме. Що щѣше тази гадъ по това време между толкова хора? Сякашъ ни полѣха съ ледена вода. За какво ли добро се бѣхме събрали?

Черна змия — лоша прокоба.

Тогава Воловъ, за да разпрѣсне лошитѣ

мисли, спусна се, улови змията съ ржка.

„Апостолитѣ не се боягъ отъ змии“ — каза той — „никой нищо не може да ни стори!“

Ама змията го ухапа за прѣста. Той я хвърли на земята и почна да смуче раната си. Нѣколцина се затекоха и ѝ пречукаха главата съ прикладитѣ на пушкитѣ си.

Децата се спогледаха настрѣхнали.

Дядо Брайко въздъхна.

— Колко право се бѣ запжтила тя къмъ Ненко Балджовченина. Сякашъ е знаела кого трѣбва да ухапи...

— Защо, дѣдо?

— Ненко предаде възстанието... Още на връщане отъ Оборище той разказалъ всичко на Мехмедъ ефенди отъ Пазарджикъ. Той пъкъ го разправилъ на Али бей, единъ прочутъ кървопиецъ, който веднага изпратилъ Ненка при Пазарджикския каймакаминъ, а отъ тамъ право въ Филибе при мюте-сарифина.

Турцитѣ разбраха всичко.

Затова възстанието не можа да се дигне на опредѣления день 1 май, а десетъ дена порано. Така се развали цѣлата работа... Още на петия день следъ събранието на Оборище, пукна първата пушка...

— Кжде? — извикаха въ хорѣ всички детски гласове.

— Тука. Въ Коприщица.

— А! Затова ли има горе, при черквата, единъ паметникъ за първата пушка? — каза Зарко.

— За това.

Фани Попова-Мутафова

ПЕДЯ ЧОВѢКЪ

Рече баба да пошета —
рокла закачи на плета,
взе че връшника обърна
и подъ него чудо зърна:
педя човѣкъ се кикори,
баба гледа и мърмори,
па премѣри му брадата —
деветъ педи на два ката!
Взе го баба въвъ престилка,
то се мърда и кандилка,
па отнесе го въвъ кѣщи,

дѣдо гледа и се мрѣщи.
Нито яде, нито пие,
а се гуши и се крие.
Баба върна го на двора,
па го пусна край стобора.
Навалиха го пѣтлитѣ
ше му изкѣлватъ очитѣ!
Взе го баба за ржница,
па го сложи на полица
Мишка дойде — повлѣче го,
котка лойде — отвлѣче го.

В. Павурджиевъ

